

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI VAZIRLIGI

DAVLAT O'QUV DASTURI

ASOVIY FENIYAT MATEMATIKA

QO'LLANMALAR

KATIBAHURUH

ELEMENLAR

MATEMATIKA

**ILK QADAM DAVLAT O‘QUV
DASTURI ASOSIDA KATTA
GURUHLARDA YIL DAVOMIDA
O‘TKAZILADIGAN ELEMENTAR
MATEMATIKADAN
FAOLIYAT
ISHLANMALARI**

Son va sanoq

1. 1 dan 10 gacha to'g'ri sanash ko'nikmasini mustahkamlash.
2. 10 dan 1 gacha teskari sanashni o'rgatish.
3. 10 gacha bo'lgan sonlarni yozuvda farqlashni o'rgatish.
4. Yozuvdagi sonlar orasidagi munosabatlarni tushunishga o'rgatish.
5. 10 gacha bo'lgan sonlarning tartibini sonlar yordamida ifodalashni o'rgatish.
6. 10 gacha bo'lgan sonlar bilan tanishtirish va tartib bilan sanashga o'rgatish.
7. 20 gacha bo'lgan sonlar bilan tanishtirish va tartib bilan sanashga o'rgatish.
8. 20 gacha bo'lgan sonlarni sanash malakalarini mustahkamlash.
9. Arifmetik progressiya bilan tanishtirish.

1. 10 gacha bo'lgan narsalarni o'lchamiga ko'ra joylashtirish.
2. Narsalarni bo'lish usuli bilan 2 ta teng bo'lakka bo'lishni o'rgatish.
3. Butunni 4 ta teng bo'lakka bo'lishni o'rgatish.
4. Narsalarni 4 ta teng bo'lakka bo'lishni o'rgatish.
5. Ko'z bilan chamalash qobiliyatlarini rivojlantirish.
6. "Qalin-yupqa", "uzun-qisqa" narsalarning o'lchamiga ko'ra joylashtirishni davom ettirish.
8. 20 gacha bo'lgan narsalarni o'lchamiga ko'ra joylashtirish.

Geometrik shakllar

1. Kvadrat va to'g'ri to'rtburchak shakllarini farqlashga doir mashqlar.
2. Tayoqchalardan turli shakllar hosil qilishni o'rgatishni davom ettirish.
3. Tayoqchalar yordamida turli muammoli vazifalarni hal qilishni o'rgatish.
4. Doira va oval shakllarini farqlashga doir mashqlar.
5. Turli geometrik shakllar yig'masidan har xil o'yinlar o'ynash.
6. Tayoqchalaridan hosil qilingan geometrik shakllardan bir nechta tayoqchani olish usuli o'rgatishni davom ettirish.
7. O'zlashtirish usulidan foydalanib, namunadagi narsalarni hosil qilishga o'rgatishni davom ettirish.
8. Laboratoriya ishlari bilan tanishtirish.

Fazoviy tasavvur

1. Fazoviy tasavvur mustahkamlash (yopiq, ochiq, chap, oldinda, orqada, uzoqda, yaqinda).
2. Atrofdagi narsalarning o'zaro munosabatini vaziyatini o'z bilan ifodalash ko'nikmasini mustahkamlash.
3. Ko'rsatilgan yo'nalishda bir nechta vaziyatini berilgan shart bo'yicha aniqlashga o'rgatishni davom ettirish.
4. Qog'oz varag'ining o'ng, chap yugori burchagini tasvirlashga o'rgatish.
5. Fazoda boshqa odamga, boshqa narsaga nisbatan o'z o'rnini o'zlashtirishni o'rgatish.
6. Harakat davomida, yugurib ketayotgan va yo'nalishni o'zgartirishni o'rgatish.

Vaqt haqida

1. Sutka qismlari – ertalab, kunduzi, kechqurun, tun kabi tushunchalarni mustahkamlash va chuqurlashtirish.
2. Kecha, bugun, ertaga haqidagi tasavvurlarni mustahkamlash.
3. Hafta kunlari bilan tanishtirish.
4. Hafta kunlarining nomlarini bilish va ketma-ket kelishi haqidagi bilimlarini mustahkamlash.
5. Yil fasllari bilan tanishtirish va fasllarning nomini to'g'ri aytishga o'rgatish.
6. Yil fasllari: "Bu qachon sodir bo'ladi?" o'yini orqali bilimlarini mustahkamlash.

Son va sanoq

Mavzu: 1 dan 10 gacha to'g'ri sanash ko'nikmasini mustahkamlash

Maqsad:

- Bolalarning 1 dan 10 gacha to'g'ri sanay olish ko'nikmasini mustahkamlash.

Kutilayotgan natijalar:

- Bolalar 10 gacha to'g'ri sanash malakasini egallaydilar.
- Bolalar mustaqil ishlashga, har bir ishga ijodiy yondashishga o'rganadilar.

Kerakli jihozlar:

- Oldingi mavzulardan o'rganilgan rasmlar, qog'oz o'lchami: bo'yi 21 sm, eni 30 sm

Faoliyatning tashkil etilishi: Faoliyat o'zaldan tayyorlangan va bolalar soniga mos ravishda ko'paytirilgan shaklda o'tkaziladi. Har bir bola mustaqil ishlash imkoniyatiga ega bo'ladi.

Faoliyatning borishi:

Tarbiyachi: Bolalar, birinchi qo'lingizda nechtdan rasm bor?

To'g'ri- 1 tadan.

Qo'lingizdagi rasmlarni biladiganingiz. Bu-sehrli, jumboqli rasmdir. Men sizlarga topshiriq va savol beraman. Sizga javob topasizlar va bajarib borasizlar. Tayyormisiz? Unday bo'lsa, tushib borsin.

Kunlardan bir kun siz o'zingizni o'qituvchiga borishmoqchi bo'lishibdi, tayyorlanib yo'lga o'tlanishibdi. Ular bir to'g'ri, ikkinchisi ilon izi. Ammo ulardan faqat bittasi bexabar ekan. Ular toping-chi. Buning uchun qalam uchini yo'llarga qo'yib manzilga qaramasdan yozib borsin.

Bolalar faoliyati.

Tarbiyachi: Yaxshi, ko'pchilik bolalar topib chiqqan. O'qituvchi, o'qituvchi chetida bir qo'zi o'tlab yuribdi.

-Qorni ochib qo'zichoq,

Beda ebdi o'zicha.

Tushgacha 2 quchoq,

Undan keyin 1 quchoq.

Har bir quchoq'i 1 bog'dan,

Jami bo'ldi necha bog'? (3 bog')

-To'g'ri! Ikki bog' beda chizilgan ekan. Siz yana bir bog' beda chizib borsin.

Bolalar faoliyati.

Tarbiyachi: Bolajonlar, mana o'tloqqa ham chiqdik. O'tloqda hayvonlar yashaydi. Qaysi hayvon? Davradagi olmaxonda 1 ta yong'oq, ayiqda-chi 1 ta asalli ko'za, qo'ndagi 1 ta qo'nd, quyonchada esa nimagadir hech narsa yo'q. Bolajonlar, quyonchada esa nimagadir hech narsa yo'q. Bolajonlar, quyonchada nimaga ko'radi? To'g'ri, bolajonlar, quyoncha sabzi eyishni yaxshi ko'radi, shu sabzini qandaylagi? 1 ta sabzi chizib beramiz. Qani qamlarni ishga soling, quyonchani xushroq qilamiz. O'tloqdagi hayvonlarni sanab chiqing. Nechta ekan? (4 ta). O'tloqdagi hayvonlar ichida qaysi hayvon? Eng kichkinasi-chi?

Bolalar faoliyati.

Tarbiyachi: Bolajonlar, mana bu daraxt shoxidagi olmaxonlarni sanangchi ular nechta ekan. (5 ta) Olmaxonlarning har birida nechtdan yong‘oq bor? (1 tadan) Hamma olmaxonda nechta yong‘oq bor? Qani bolajonlar, yong‘oqlarni sanab chiqamiz. Yong‘oqlar nechta ekan? (5 ta).

Tarbiyachi: Bolajonlar, o‘rmonda shunday chiroyli ko‘l bor ekan–a! Ko‘lda nechta oqqushlar suzib yurishibdi. Qani sanab ko‘ringlarchi. (6 ta) Endi yo‘lda davom etamiz.

Tarbiyachi: Bolajonlar, qaranglar, 100 yoshga kirgan daraxt yonidan chiqib qoldik. Uning tagida qo‘ziqorinlar o‘sgan. Daraxtning o‘ng tomonidagi 6 ta qo‘ziqorin ko‘rinib turibdi-yu, chap tomonidagi 1 ta qo‘ziqorin ko‘rinmay turibdi. Siz o‘zingiz daraxtning chap tomoniga 1 ta qo‘ziqorin chizib chiqing. Endi sanab chiqing, jami qo‘ziqorinlar nechta bo‘ldi? (7 ta).

Tarbiyachi: Bolajonlar, 8 ta qush hamchuq bor edi. “Pir” etib hammasi uchib ketdi. Lekin rasmdagi qushlarning 4 tasi ko‘rindi. Jami 8 ta bo‘lishi uchun nechta qush chizish kerak? Qani bolajonlar, hammasini sanang, nechta bo‘ldi? (8 ta).

Bolalar o‘yinlari

Tetiklashkur

Tarbiyachi: Bolajonlar, osmonga qaytib uchadi, to‘g‘rimi, bolajonlar? Hammamiz o‘rnimizdan turgan. Qo‘shingiz yoyib, xuddi qushlarning qanotidek silkitamiz. Kallamizni o‘ngga silkitamiz, qo‘lloqchalarimizni silkitamiz.

Endi o‘tirib yotgan holda boshimizni yoyib davom ettiramiz.

Bolajonlar, qaranglar, chiroyli gulni nechta gullar ochilib turibdi? (8 ta) Gullar 9 ta bo‘lishi uchun yana necha gul chizish kerak? To‘g‘ri, 1 ta gulni chizinglar va ochilib turgan gullar 9 ta bo‘lsin.

Tarbiyachi: Bolajonlar, qaranglar, olmaxonlar bor!

Zap olmalar pishibdi,
1 tasi erga tushibdi,
9 tasi shoxda-shirin
Terib eng birin-ketin!
Hammasi, ayting nechta?
12 ta deysizmi? Hech-da... (10 ta)

Daraxtda nechta olma bor ekan? (9 ta)

Endi, erga tushgan olmani chizing. Jami 10 ta olma erga tushgan edi.

Tarbiyachi: Bolajonlar, chizgan rasmlaringizni barcha bolalarga ko‘rsatib, ularningizni ko‘rib chiqaman. Bolajonlar, hammalaringiz juda ko‘p rasmlar chizib chiqdilar. Rasmlarni “Ijodiy ishlar” burchagiga ilib qo‘yamiz.

Bolalar bilimini tekshirish va mustahkamlash uchun savollar:

1. Qo‘zichoq necha bog‘ beda edi?
 2. Ko‘lda nechta oqqush suzayotgan ekan?
 3. Daraxt shoxida olmaxonlar nechta edi?
 4. Daraxt shoxida nechta olma bor edi? Nechta olma erga tushgan edi?
 5. Nechta qushning rasmini chizdingiz? Hamma qushlar nechta bo‘ldi?
 6. Nechta gul ochilib turgan edi? Siz yana nechta gul chizdingiz?
 7. Jami olmalar nechta bo‘ldi?
 8. Sizga rasmlar topshiriqlar yoqdimi?
- Faoliyat oxirida barcha bolalarni rag‘batlantirish.

Geometrik shakllar

Mavzu: Kvadrat va to'g'ri to'rtburchak shakllarini farqlashga doir mashqlar

Maqsad:

- Bolalarga kvadrat va to'g'ri to'rtburchak shakllarini farqlashni o'rgatish.

Kutilayotgan natijalar:

- Bolalarning kvadrat va to'g'ri to'rtburchak shakllarining o'xshash hamda farqli jihatlari haqidagi bilimlari mustahkamlanadi.

Kerakli jihozlar:

- Kvadrat (bo'yi 8 sm, eni 8 sm) va to'g'ri to'rtburchak shakllari (bo'yi 5 sm, eni 8 sm).
- Kvadrat va to'g'ri to'rtburchaklar tasvirlangan kartochkalar (o'lchami: bo'yi 6 sm, eni 10 sm).
- Qog'oz varag'idan kvadrat va to'g'ri to'rtburchak shakllari Tarqatma jihozlar har bir bolaga alohida beriladi.
-

Faoliyatning borishi:

Tarbiyachi: Bolajonlar, agar e'tibor bergan bo'lsangiz ba'zi geometrik shakllar o'xshash, shu bilan birga ularning farqli jihatlari ham bor. Bu shakllar nima deb ataladi?

Bolalar: To'g'ri to'rtburchak va kvadrat.

Tarbiyachi: Biz kvadrat bilan to'g'ri to'rtburchakni taqqoslab, ular nimasi bilan o'xshash va nimasi bilan farq qilishini bilib olamiz. Bolalar qo'lingizga kvadratni oling va uning chetidan barmoq yuritib chiqing. Kvadratda nimalar bor? (Bolalar kvadratning tomonlari va burchaklarini topishadi hamda ko'rsatishadi.)

Tarbiyachi: Endi to'g'ri to'rtburchakni qo'lingizga oling va uning atrofidan barmoq yuritib chiqing. To'g'ri to'rtburchakda nimalar bor? To'g'ri to'rtburchakda va kvadratda nechtdan tomon va nechtdan burchak bor?

Bolalar tomon va burchaklarni sanab chiqadilar.

Tarbiyachi: Kvadrat va to'g'ri to'rtburchakda burchaklar soni tengmi?

Bolalarning javobi.

Tarbiyachi: Kvadrat va to'g'ri to'rtburchakning tomonlari nechtdan?

Bolalarning javobi.

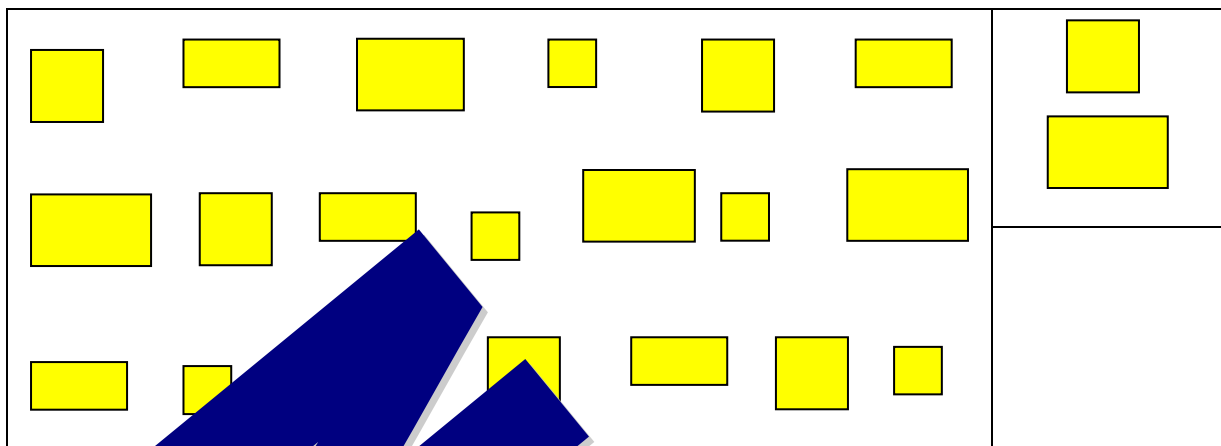
Tarbiyachi: Kvadrat va to'g'ri to'rtburchak tomonlarining uzunligi haqida nima deyish mumkin? Ularning tomonlarini qanday o'lchash mumkin? Kvadrat va to'g'ri to'rtburchakni ustma-ust qo'yib o'lchaymiz. Ularning tomonlari teng ekanmi? Bolajonlar, kvadrat bilan to'g'ri to'rtburchakning farqini bilib oldik. Demak, kvadratning hamma tomonlari teng ekan. To'g'ri to'rtburchakning qarama-qarshi tomonlari teng bo'lib, ikki tomoni uzun, ikki tomoni kalta ekan.

Bolajonlar, hammamiz qo'limizga kvadrat shaklidagi sariq rangli qog'oz varag'ini olamiz va uni to'g'ri to'rtburchak shakliga keltirish uchun bir tomonidan ozginasini qo'limizda yirtib tashlaymiz. Kvadratimiz to'g'ri to'rtburchak shakliga aylandi.

Endi to'g'ri to'rtburchak shaklidagi qizil rangli qog'oz varag'ini olamiz va uni kvadrat shakliga keltirish uchun avval bir tomonidan ikkinchi tomonga teng qilib o'lchaymiz, bunda ikkita teng uchburchaklar hosil bo'ladi. Mana shu uchburchaklardan ortgan joyini chizib olamiz. Keyin chizilgan joyidan qayirib belgilab olamiz. Belgilab olgan chizig'imizdan yirtib olib tashlasak to'g'ri to'rtburchagimiz kvadrat shakliga aylanadi.

Bolalar uchun amaliy ish.

Kartochkalar bilan ishlash:

1. To'g'ri to'rtburchaklarni yordamida birlashtirib chiqing.
2. Kvadratni to'g'ri to'rtburchak yordamida birlashtirib chiqing.
3. Nechta kvadratni to'g'ri to'rtburchak yordamida birlashtirib chiqing shuncha nuqta qo'ying.
4. Nchta to'g'ri to'rtburchakni kvadrat yordamida birlashtirib chiqing shuncha nuqta qo'ying.
4. Yoningizdagi kartochkalar yordamida kvadrat chiqing va to'g'ri bajargan bo'lsa kvadrat, noto'g'ri bajargan bo'lsa to'rtburchakni chizing.

Bilimlarni mustahkamlash uchun: "Komandir" o'yini.

Bolalar ketma-ket turib tura qolish qilib komandir oldinda boradi. Komandir (qarsak chalib) signal bergan oxirgi bola qolganlarga do'ol to'xtab, qimirlamay postda turadi, qolganlari yurishda davom etadi. Komandir hamma bolalarni o'zi belgilangan tartibda postga qo'yib, komandir shakl hosil bo'ladi (katta va kichik kvadrat, katta va kichik to'g'ri to'rtburchak, doira va hokazo). So'ng bolalardan ular qanday shaklni yasaganiga qarab komandir saylanadi va har bir bola komandir bo'lguniga qadar o'ynaydi. O'yin bolalarni tinchlantiradi va uyushqoqlikni oshiradi. Bolalar geometrik shakllar to'g'risidagi tasavvurlari mustahkamlanadi.

Bolalarning bilimini oshirish va mustahkamlash uchun: "Bolalar" o'yini.

1. Kvadrat va to'g'ri to'rtburchakning qanday o'xshashligi bor?
2. Kvadrat va to'g'ri to'rtburchakning qanday farqli jihatlari bor?
3. Kvadratni to'g'ri to'rtburchak shakliga keltirish uchun nima qilish kerak?
4. To'g'ri to'rtburchakni kvadrat shakliga keltirish uchun nima qilish kerak?
5. Sizga qaysi shakl yoqadi kvadratmi yoki to'g'ri to'rtburchak?

Faoliyat yakunida bolalarni rag'batlantirish.

Veb-sayitimiz Zokirjon.com

Zokirjon.com veb-saytimiz orqali o'zingizga kerak bo'lgan hujjatlarni yuklab oling.

Zokirjon Admin bilan

+99891-328-88-38 nomerga murojaat qilishingiz jek567 izlab telegramga yozishingiz yoki shu nomerdagi telegram orqali bog'lanishingiz so'raladi.

Telegramda murojaatingizga o'z vaqtida javob beriladi.

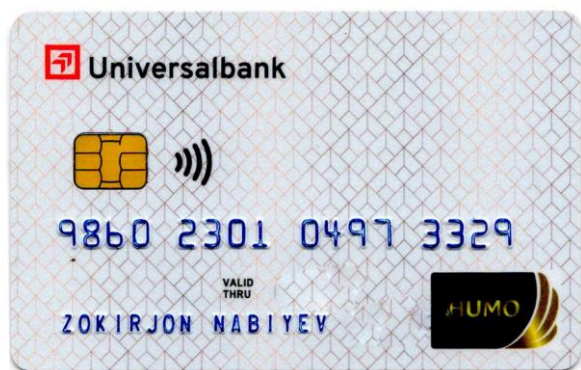

Telegram kanalimiz:

@maktabgacha_tt

To'lov uchun: 9860230104973329

Plastik egasi Nabiyev Zokirjon

DIQQAT!!!

Sizga bu **OMONAT** qilib beriladi.
To'liq holda olganingizdan so'ng:
Faqat o'zingiz uchun foydalaning.
Hech kimga bermang hattoki eng yaqin insoningizga ham.
Internet orqali veb-saytlarga joylamang.
Kanal va gruppalariga tarqatmang.

**OMONATGA
HIYONAT QILMANG.**

